

Această fișă informativă a fost realizată în colaborare cu Consiliul Notariatelor din UE (CNUE).

1 Cum se redactează dispoziția pentru cauză de moarte (testament, testament conjunctiv, pact asupra unei succesiuni viitoare)?

a) testamente

Există trei tipuri principale de testamente în sistemul juridic maghiar: testamente autentice, testamente private scrise și (ca tip excepțional) testamente orale [Secțiunea 7:13 din Codul civil (Polgári Törvénykönyv)].

(aa) *Testamentul autentic* trebuie să fie redactat în fața unui notar public. Atunci când este redactat un testament autentic, notarul public aplică reglementările juridice speciale relevante (dispozițiile Legii privind notarii publici aplicabile actelor notariale).

(ab) Legislația maghiară recunoaște trei subtipuri de *testamente private scrise*:

- *testament olograf*: acest testament este valabil din punctul de vedere al formei dacă este scris în întregime de către testator cu mâna sa [Secțiunea 7:17(1)(a)] din Codul civil;

- *testament scris de către alte persoane* (testament alograf): aceste testamente trebuie să fie semnate de către testator în prezența a doi martori sau, dacă acestea au fost semnate anterior, testatorul trebuie să declare că semnătura îi aparține în prezența a doi martori. Martorii trebuie să semneze testamentul, indicând capacitatea lor de martori. Testamentele dactilografiate sunt întotdeauna considerate alografe chiar dacă sunt dactilografiate de testator în persoană [Secțiunea 7:17(1)(b) din Codul civil].

- *testament privat va fi depus la un notar public*; Pentru ca acest testament să fie valabil în ceea ce privește forma, testatorul trebuie să semneze testamentul (indiferent dacă este alograf sau olograf) el însuși, apoi să îl depună personal la un notar public, marcat special ca și testament. Testamentele pot fi depuse la un notar public ca și document deschis sau sigilat (Secțiunea 7:17(1)(c) din Codul civil).

Ca o altă cerință formală privind valabilitatea tuturor celor trei tipuri de testamente private în ceea ce privește forma, *data la care acesta a fost redactat* trebuie să fie indicată în mod clar în actul în sine.

În cadrul categoriei de testamente private scrise există reguli speciale aplicabile testamentelor care conțin *mai multe foi separate*:

- dacă testamentul este olograf, fiecare foaie trebuie să prezinte un număr de pagină secvențial;

- dacă testamentul este alograf, pe lângă cerința numerotării secvențiale a foilor, testatorul și cei doi martori trebuie să semneze fiecare foaie (Secțiunea 7:17 alineatul 2 din Codul civil).

Un testament scris poate fi făcut *într-o limbă* pe care testatorul poate să o înțeleagă și

- scrie (în cazul testamentelor olografe); și

- citi (în cazul testamentelor alografe).

Testamentele redactate în stenografie sau o scriere codificată sau simbolică alta decât scrisul normal sunt nevalide (secțiunea 7:16 din Codul civil).

(ac) *Testamentele orale (testamente nuncupative)* pot fi făcute de persoane care se află într-o situație extraordinară care pune viața în pericol în care nu este posibilă redactarea unui testament (Secțiunea 7:20 din Codul civil). Pentru a face un testament oral, testatorul trebuie să își exprime voința oral în întregime în prezența simultană a doi martori într-o limbă înțeleasă de martori - sau în limbajul semnelor dacă testatorul utilizează limbajul semnelor - și să anunțe în același timp că declarația sa verbală constituie testamentul său (Secțiunea 7:21 din Codul civil). Caracterul excepțional al testamentelor verbale este subliniat de dispoziția care prevede că aceste testamente devin inoperante dacă testatorul a avut posibilitatea de a face un testament scris fără nicio dificultate în timpul unei perioade de treizeci de zile consecutive de la data încetării situației care a justificat efectuarea testamentului oral (Secțiunea 7:45 din Codul civil).

b) norme speciale cu privire la forma testamentelor conjunctive

Codul civil le permite soților să facă testamente conjunctive în timpul regimului comunității de bunuri dobândite pe perioada vieții conjugale comune (secțiunea 7:23 din Codul civil).

Ar trebui remarcat faptul că pe lângă soți, partenerii înregistrați sunt, de asemenea, autorizați să facă testamente conjunctive, în conformitate cu secțiunea 3 alineatul (1) din Legea de reglementare a parteneriatelor înregistrate (Legea XXIX din 2009).

Soți (parteneri înregistrați) poate efectua testamente conjunctive sub următoarele forme:

ba) *sub forma unui testament autentic* (legalizat la notar);

bb) *sub forma unui testament privat olograf*. În acest caz, actul este în întregime scris și semnat de către unul dintre testatori cu mâna sa, iar celălalt testator declară în același document, printr-o declarație semnată și scrisă de mâna sa, că documentul conține, de asemenea, ultima sa dorință.

bc) *sub formă alografă*: În acest caz, actul este semnat de către testatori în prezența simultană a celuiilalt testator și a doi martori, sau (dacă este semnat anterior), ambii testatori declară separat în prezența simultană a celuiilalt testator și a martorilor că semnătura de pe document îi aparține.

Există norme speciale aplicabile condițiilor de formă a testamentelor conjunctive alcătuite din *mai multe foi separate*:

- în cazul în care este scris de mână de către unul dintre testatori, fiecare foaie a testamentului trebuie să fie numerotată în ordine și semnată de către celalalt testator;

- dacă testamentul este alograf, pe lângă cerința numerotării în ordine a foilor, testatorii și cei doi martori trebuie să semneze fiecare foaie (Secțiunea 7:23 alineatul 3 din Codul civil).

c) pact asupra unei succesiuni viitoare

În legislația maghiară, un pact asupra unei succesiuni viitoare este un acord prin care una dintre părțile contractante (testatorul) numește cealaltă parte moștenitorul său *în schimbul întreținerii, rentei anuale sau îngrijirii* (Secțiunea 7:48 din Codul civil).

Prin urmare, în legislația maghiară un pact asupra unei succesiuni viitoare este un contract cu titlu oneros. În pactul asupra unei succesiuni viitoare, testatorul poate numi cealaltă parte contractantă moștenitorul său pentru întregul său patrimoniu succesoral sau pentru o parte a acestuia sau pentru anumite bunuri. Întreținerea, renta anuală sau îngrijirile oferite în schimb pot să fie acordate testatorului sau unui terț menționat în pact. Un pact asupra unei

succesiuni viitoare reprezintă o dispoziție pentru cauză de moarte numai în ceea ce privește declarația contractuală a testatorului, dar nu și pentru alte părți contractante (persoana care oferă întreținerea, renta anuală sau îngrijire).

Dispozițiile care reglementează testamentele scrise se aplică *cerințelor privind valabilitatea formală* a pacturilor asupra unor succesiuni viitoare, cu excepția faptului că cerințele formale ale testamentelor alografe se aplică acestor pacturi chiar dacă sunt redactate de mână de către una dintre părți (Secțiunea 7:49 alineatul 1 din Codul civil). În consecință, un pact asupra unei succesiuni viitoare este valabil din punct de vedere al formei dacă

- se execută în mod autentic de către un notar public (în mod similar cu un testament autentic), sau
- se efectuează în felul impus pentru testament alografe (adică sunt implicați doi martori).

Pentru validitatea unui pact asupra unei succesiuni viitoare, *consimțământul reprezentantului legal și aprobarea tutorelui* sunt necesare dacă partea care încheie pactul asupra unei succesiuni viitoare în calitate de testator este

- un minor cu capacitate juridică limitată sau
- o persoană a cărei capacitate juridică a fost parțial limitată în ceea ce privește declarațiile juridice cu privire la proprietate (secțiunea 7:49 alineatul 2 din Codul civil).

2 Ar trebui ca dispoziția să fie înregistrată și, dacă da, în ce mod?

Nu. Valabilitatea dispoziției nu este condiționată de înscrierea sa într-un registru oficial. Cu toate acestea, în cazul în care un notar public este implicat în redactarea unei astfel de dispoziții, notarul public prevede din oficiu înscrierea faptului că dispoziția pentru cauză de moarte a fost redactată (sau revocată, modificată sau că un testament depus la un notar public a fost retras) în Registrul național de evidență a testamentelor (Végrendeletek Országos Nyilvántartása). În consecință, formularea următoarelor tipuri de dispoziții pentru cauză de moarte (sau revocarea, modificarea acestora sau retragerea testamentelor depuse la notarul public) sunt înscrise în Registrul național de evidență a testamentelor:

- testament autentic (va fi întocmit de un notar public într-un act autentic);
- testament privat va fi depus la un notar public;
- pact asupra unei succesiuni viitoare (dacă este întocmit de un notar public într-un act autentic);
- donație testamentară (dacă este întocmită de un notar public într-un act autentic).

Cu toate acestea, omisiunea unei astfel de înregistrări, din orice motiv, nu va compromite validitatea testamentului.

3 Există restricții asupra libertății de a dispune pentru cauză de moarte (rezervă succesorală, de exemplu)?

În conformitate cu secțiunea 7:10 din Codul civil, testatorii au dreptul de a dispune liber de proprietatea lor, sau o parte din aceasta, printr-o dispoziție pentru cauză de moarte.

În consecință, libertatea dispoziției testamentare se extinde asupra tuturor bunurilor testatorului. Deși legislația maghiară conține reglementarea legală a rezervei succesoriale pentru anumite rude apropiate ale testatorului (descendent, soț/soție, părinte), rezerva succesorală în temeiul dreptului maghiar este o revendicare *supusă dreptului contractelor*, pe care beneficiarul o poate executa față de moștenitori. (Termenul de prescripție pentru această revendicare este de cinci ani.) Persoana care are dreptul la o rezervă succesorală nu devine moștenitor, adică nu are dreptul la nicio cotă materială (*in rem*) din succesiune, chiar dacă va avea câștig de cauză în executarea revendicării sale împotriva moștenitorului.

În temeiul rezervei succesoriale, persoana care poate pretinde la rezerva succesorală are dreptul la o treime din cota care i-ar reveni în calitate de moștenitor legal. În cazul în care soțul sau soția poate pretinde, în calitate de moștenitor legal, la drepturi de uzufruct, rezerva succesorală este constituită, în această privință, din partea din dreptul de uzufruct limitată la ceea ce este necesar pentru satisfacerea nevoile sale, ținând seama de patrimoniul moștenit.

4 În cazul în care nu există o dispoziție pentru cauză de moarte, cine moștenește și în ce proporție?

În absența unei dispoziții pentru cauză de moarte, succesiunea este reglementată de normele aplicabile succesiunii *ab intestat*. În conformitate cu succesiunea *ab intestat*, rudele (descendenți, rudele în linie ascendentă sau linii laterale), precum și soțul supraviețuitor sau partenerul (a) defunctului moștenesc, în conformitate cu normele descrise mai jos.

a) Moștenirea de către rude

aa) Moștenirea de către descendenți (Secțiunea 7:55 din Codul civil)

Moștenitorii legali sunt, în primul rând, copiii defunctului; doi sau mai mulți copii moștenesc în părți egale. În locul unui copil (sau al unui descendent mai îndepărtat) exclus din succesiune, moștenesc descendenții persoanei excluse, în conformitate cu normele de substituție, respectiv,

- în părți egale între ei;
- împreună, cota pe care ar fi moștenit-o ascendentul lor exclus.

Cu toate acestea, la stabilirea părții din patrimoniul succesoral care revine descendenților defunctului, așa-numita *obligație de a înapoia donațiile descendenților (raportul donațiilor la masa succesorală)* trebuie să fie, de asemenea, luată în considerare (a se vedea punctul e)).

ab) Moștenirea de către părinți și descendenții părinților (Secțiunea 7:63 din Codul civil)

În cazul în care defunctul nu are descendenți și nu a avut soț/soție (sau dacă aceștia sunt excluși de la succesiune), părinții descendentului moștenesc în părți egale. În locul unui părinte nedemn de a moșteni moștenesc descendenții părintelui respectiv la fel cum descendenții unui copil moștenesc în locul său (în conformitate cu normele de substituție). În cazul în care un părinte nedemn de a moșteni nu are descendenți sau dacă descendentul este exclus de la succesiune, celălalt părinte sau descendenții acestuia moștenesc.

ac) Moștenirea de către bunici și descendenții bunicilor (Secțiunea 7:63 din Codul civil)

În cazul în care testatorul nu are descendenți, părinți sau descendenți parentali și nu a avut soț/soție (sau dacă aceștia sunt excluși de la succesiune), bunicii defunctului sunt moștenitorii săi legali în părți egale. În locul unui bunic nedemn de a moșteni moștenesc descendenții bunicului respectiv la fel cum descendenții unui părinte moștenesc în locul părintelui respectiv (în conformitate cu normele de substituție).

În cazul în care un bunic nedemn de a moșteni nu are niciun descendent sau dacă descendentul său este exclus de la succesiune, soțul/soția bunicului respectiv moștenește în locul său și dacă soțul/soția este, de asemenea, nedemn(ă) de a moșteni, moștenesc descendenții săi. În cazul în care ambii bunici de pe oricare dintre linii au fost declarați nedemni de a moșteni și nu există descendenți în locul lor (sau dacă aceștia sunt excluși de la succesiune), întreaga avere este moștenită de către bunicii de pe cealaltă linie sau de către descendenții acestora.

ad) Moștenirea de către străbunici și descendenții străbunicilor (Secțiunea 7:65 din Codul civil)

În cazul în care nu există moștenitori în grupul gentilic al bunicilor (sau dacă aceștia sunt excluși de la succesiune), moștenitorii legali ai defunctului sunt străbunicii acestuia în părți egale. În locul unui străbunic nedemn de a moșteni moștenesc descendenții străbunicului respectiv, la fel cum descendenții unui bunic moștenesc în locul bunicului respectiv (în conformitate cu normele de substituție).

În cazul în care un străbunic nedemn de a moșteni nu are niciun descendent sau dacă descendentul său este exclus de la succesiune, soțul/soția străbunicului respectiv moștenește în locul său și dacă soțul/soția este, de asemenea, nedemn(ă) de a moșteni, moștenesc descendenții săi. În cazul în care ambii străbunici de pe oricare dintre linii au fost declarați nedemni de a moșteni și nu există descendenți în locul lor (sau dacă aceștia sunt excluși de la succesiune), întreaga avere este moștenită de către străbunicii de pe cealaltă linie în părți egale.

ae) Moștenirea ab intestat de către rudele îndepărtate (Secțiunea 7:66 din Codul civil)

În cazul în care defunctul nu are străbunici sau descendenți ai străbunicilor (sau dacă aceștia sunt excluși de la succesiune), rudele îndepărtate ale defunctului devin moștenitorii săi legali în părți egale.

af) Lipsa moștenitorilor (Secțiunea 7:74 din Codul civil)

În lipsa moștenitorilor legali masa succesorală revine statului.

Statul este moștenitor în mod obligatoriu, ceea ce înseamnă că nu are dreptul de a renunța la moștenire. Cu toate acestea, în alte privințe, statul are același statut juridic ca și alți moștenitori. În legislația maghiară, succesiunea statului constituie o achiziție supusă dreptului civil și nu dreptului public.

b) Moștenirea de către soț/soție (Secțiunile 7:58 și 7:62 din Codul civil)

Succesiunea *ab intestat* a soțului supraviețuitor este condiționată de existența unei căsătorii *valabile din punct de vedere juridic* cu defunctul. Cu toate acestea, simpla existență a căsătoriei nu este suficientă pentru succesiunea *ab intestat* a soțului (soției). Secțiunea 7:62 din Codul civil prevede o cauză specială de excludere în cazul absenței *comunității conjugale*: soțul supraviețuitor nu poate moșteni în cazul în care cuplul era separat în momentul deschiderii succesiunii și circumstanțele arată în mod vădit că nu exista nicio așteptare rezonabilă de reconciliere. Acest motiv de excludere poate fi invocat de către o persoană care, ca urmare a unei astfel de excluderi, ar moșteni ea însăși sau ar fi scutită de o obligație sau alte sarcini la care este obligată, în temeiul dispoziției pentru cauză de moarte.

Trebuie remarcat faptul că normele care reglementează succesiunea soților în Codul civil trebuie să se aplice, cu modificările necesare, și *partenerului înregistrat* al defunctului; prin urmare, partenerii înregistrați au același statut de moștenire ca și soții, în conformitate cu Secțiunea 3 alineatul 1 din Legea privind parteneriatul înregistrat (Legea XXIX din 2009).

Spre deosebire de soții înregistrați, așa numiții parteneri domestici în fapt (persoanele care au trăit în comunitate conjugală efectivă cu testatorul în afara căsătoriei sau a parteneriatului înregistrat) nu au dreptul la succesiunea *ab intestat* în conformitate cu legislația maghiară.

Statutul soților în succesiunea *ab intestat* depinde de prezența oricărui alți moștenitori ai defunctului:

ba) Moștenirea de către soți și descendenți (Secțiunea 07:58 din Codul civil)

Dacă defunctul are descendenți sau un soț supraviețuitor, soțul supraviețuitor are următoarele drepturi în succesiune:

- posesiuni viagere din locuința familiei utilizate împreună cu defunctul, inclusiv mobilier și aparatură casnică; și
- din restul succesiunii o cotă de aceeași dimensiune ca și cota moștenită de către copiii defunctului (o „cotă a unui copil”)

Soțul/soția poate solicita în orice moment amortizarea posesiunilor viagere (în ceea ce privește viitorul) (Secțiunea 7:59 din Codul civil). În acest caz, soțul sau soția are dreptul la o „cotă a unui copil” - în natură sau în bani - din patrimoniul succesoral care urmează să fie amortizat. Posesiunile viagere pot să fie, de asemenea, amortizate în timpul procedurii de succesiune. Amortizarea posesiunilor viagere trebuie să fie efectuată ținând cont de interesele rezonabile ale părților interesate (soțul și descendenții).

În cursul procedurii de succesiune, descendenții și soțul/soția pot stipula în acordul lor cu privire la repartizarea moștenirii (așa-numitul acord de repartizare) ca în locul unei „cote a unui copil”, soțul/soția să primească proprietatea pe viață pentru întreaga avere.

bb) Moștenirea de către soți și părinți (Secțiunea 7:60 din Codul civil)

În cazul în care defunctul nu are niciun descendent (sau descendentul este exclus de la succesiune) și defunctul are părinți supraviețuitori, precum și soț supraviețuitor, soțul supraviețuitor are următoarele drepturi în succesiune:

- locuința familiei utilizată împreună cu defunctul, inclusiv mobilierul și echipamentele casnice (titlul de proprietate pentru aceste bunuri mai degrabă decât proprietatea pe viață); și
- jumătate din partea rămasă din patrimoniul succesoral. Cealaltă jumătate din patrimoniul succesoral este repartizată după cum urmează:
- Această parte din patrimoniul succesoral este împărțită între cei doi părinți ai defunctului în părți egale;
- Cu toate acestea, în cazul în care unul dintre părinți este exclus de la succesiune, celălalt părinte și soțul/soția defunctului moștenesc în părți egale partea care nu va fi atribuită părintelui exclus.

bc) Soțul/soția în calitate de unic moștenitor (Secțiunea 7:61 din Codul civil)

Dacă defunctul nu are niciun descendent sau părinte supraviețuitor (sau aceștia sunt excluși din succesiune), soțul supraviețuitor moștenește întregul patrimoniul succesoral. Prin urmare, moștenirea *ab intestat* de către soțul supraviețuitor exclude moștenirea *ab intestat* de către descendenții părinților defunctului (sau a fraților/surorilor defunctului) sau de către rudele îndepărtate pe linie ascendentă sau în linii laterale.

c) Efectele juridice ale adopției în ceea ce privește succesiunea ab intestat

Adopția dă naștere drepturilor la succesiunea *ab intestat* între persoana adoptată și părintele adoptiv și rudele sale. În plus, în anumite cazuri, drepturile de succesiune *ab intestat* rămân, de asemenea, între copilul adoptiv și rudele sale de sânge.

ca) Moștenirea ab intestat de către copilul adoptiv

Persoanele adoptate, pe durata adopției, sunt tratate ca și descendenți de sânge ai părintelui adoptiv, în sensul succesiunii *ab intestat*: ei moștenesc la fel ca și descendenții de sânge ai părintelui adoptiv din patrimoniul părintelui adoptiv și a rudelor acestuia. Copilul adoptiv își păstrează, de asemenea, dreptul legal de a moșteni de la rudele sale de sânge, dar numai dacă copilul adoptiv a fost adoptat de către o rudă în linie ascendentă, un frate sau o soră, sau un descendent al unei astfel de rude pe linie ascendentă. (Secțiunea 7:72 din Codul civil)

cb) Succesiunea ab intestat a proprietății copilului adoptiv

Efectul adopției în ceea ce privește moștenirea se aplică, de asemenea, „invers”. Următoarele persoane au dreptul de a fi moștenitorii legali ai unei persoane adoptate:

- descendenții săi și soțul supraviețuitor;
 - în absența descendenților, soțul/soția sa și descendenții părinților adoptivi;
 - în absența descendenților și a unui soț supraviețuitor, părinții adoptivi și rudele acestora,
- în conformitate cu normele generale privind succesiunea *ab intestat*.

Succesiunea *ab intestat* a unui părinte adoptiv și a rudelor acestuia este condiționată de existența adopției la data deschiderii succesiunii.

Cu toate acestea, dacă persoanele enumerate mai sus nu moștenesc după copilul adoptiv, rudele de sânge ale copilului adoptiv sunt moștenitorii săi legali, cu condiția ca acesta să fi fost adoptat de către o rudă pe linie ascendentă, sau de un către un descendent al unei astfel de rude pe linie ascendentă (Secțiunea 7:73 din Codul civil).

d) „Succesiunea liniară” – reguli speciale pentru succesiunea ab intestat privind anumite bunuri

Așa-numita „succesiune liniară” este o caracteristică specială din legislația maghiară. Succesiunea liniară implică norme *speciale* privind succesiunea *ab intestat* prin care anumite bunuri din patrimoniul succesoral (așa numit-a proprietate liniară) sunt supuse unui tratament diferit față de normele generale referitoare la succesiunea *ab intestat*.

Trebuie remarcat faptul că normele succesiunii liniare se aplică exclusiv *numai în cazul în care nu există niciun descendent*. În cazul în care defunctul are descendenți ca moștenitori legali, se aplică normele generale ale succesiunea *ab intestat*.

da) Bunuri care aparțin proprietății liniare (Secțiunea 7:67 din Codul civil)

Proprietatea liniară constituie o sub-proprietate în patrimoniul defunctului. Această sub-proprietate cuprinde acele bunuri

- pe care defunctul le-a dobândit de la un strămoș prin moștenire sau drept cadou; și
- pe care defunctul le-a moștenit sau primit sub formă de cadou de la un frate sau soră sau de la un descendent al unui frate/surori, cu condiția ca fratele/sora sau descendentul fratelui/surorii să fi dobândit proprietatea respectivă de la un strămoș comun al defunctului și al său, cu titlu de moștenire sau cadou.

Cu toate acestea, legea exclude anumite bunuri din domeniul de aplicare a proprietății liniare (așa-numita „proprietate exclusă din succesiunea liniară”); a se vedea punctul *dd*) de mai jos.

Natura liniară a proprietății (adică, proprietatea respectivă aparține proprietății liniare) trebuie să fie dovedită de către persoana care moștenește în temeiul acestui titlu.

db) Moștenirea proprietății liniare (Secțiunea 7:68 din Codul civil)

Proprietatea liniară este moștenită de către părinții defunctului (sau descendenții părinților excluși) și de bunicii și strămoșii îndepărtați ai defunctului („moștenitorii liniari”). Moștenirea proprietății liniare este reglementată de următoarele norme:

- Un părinte moștenește proprietatea care a fost transmisă defunctului de către părintele respectiv sau strămoșii acestuia. În cazul în care părintele a fost exclus de la succesiune, descendenții moștenesc în locul său în conformitate cu dispozițiile generale referitoare la succesiunea *ab intestat*.
- În cazul în care atât părintele, cât și descendentul părintelui care are dreptul să moștenească proprietatea liniară au fost excluși de la succesiune, proprietatea liniară este moștenită de bunicul defunctului;
- În cazul în care bunicul defunctului a fost, de asemenea, exclus de la succesiune, proprietatea liniară este moștenită de un ascendent mai îndepărtat al defunctului.

Dacă defunctul nu are niciunul dintre moștenitorii indicați mai sus, normele privind succesiunea liniară nu se aplică: în acest caz, moștenirea proprietății liniare este guvernată de normele generale privind succesiunea *ab intestat*.

dc) Dreptul de proprietate pe viață al soțului supraviețuitor asupra proprietății liniare (Secțiunea 7:69 din Codul civil)

Moștenitorii menționați la punctul *db*) (moștenitorii liniari) moștenesc dreptul de proprietate asupra proprietății liniare. Cu toate acestea, soțul supraviețuitor al defunctului are dreptul de proprietate pe viață asupra proprietății liniare a acestuia.

Răscumpărarea dreptului de proprietate pe viață poate să fie solicitată după cum urmează:

- Oricare dintre părțile interesate - și anume, soțul care are dreptul la proprietate pe viață sau moștenitorul liniar - poate solicita răscumpărarea proprietății pe viață;

- Cu toate acestea, răscumpărarea referitoare la proprietatea pe viață asupra locuinței familiei utilizate cu defunctul, incluzând mobilierul și aparatura casnică, poate fi solicitată exclusiv de către soț.

În caz de răscumpărare a proprietății pe viață, soțul are dreptul la o treime din proprietatea liniară.

dd) Proprietatea exclusă din succesiunea liniară (Secțiunea 7:70 din Codul civil)

Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera *da*), următoarele elemente sunt excluse din proprietatea liniară:

- cadouri de valoare obișnuită;
- orice bunuri care nu mai există în momentul decesului testatorului. Cu toate acestea, dispozițiile privind succesiunea liniară se aplică oricăror proprietăți înlocuitoare sau proprietăți cumpărate din încasările primite pentru astfel de bunuri.

Dacă un defunct are un soț supraviețuitor, nicio revendicare nu poate fi făcută pe motiv de succesiune liniară, pentru mobilier și accesorii casnice de valoare obișnuită.

e) Obligația de a înapoia cadouri (raport succesoral)

În cazul în care moștenitorii sunt descendenții defunctului, partea alocată pentru fiecare din patrimoniul succesoral este influențată de obligația descendenților de a-și înapoia unul altuia cadourile. În special, dacă mai mulți descendenți moștenesc împreună, fiecare moștenitor adaugă la valoarea patrimoniului succesoral valoarea *avansurilor* pe care le-au primit de la defunct în timpul vieții (Secțiunea 7:56 din Codul civil).

Obligația de a înapoia cadouri este reglementată de următoarele norme principale.

Pe baza obligației de a înapoia cadouri, co-moștenitorii trebuie să adauge *avansurile* la patrimoniul succesoral dacă

- defunctul a prevăzut în mod expres că aceste *avansuri* trebuie să fie incluse în cota de moștenire a patrimoniului succesoral, sau
- circumstanțele sugerează că testamentul a fost făcut în temeiul obligației de includere.

Cu toate acestea, obligația de a înapoia cadourile nu se extinde la următoarele moșteniri [secțiunea 7:56 alineatul (3) din Codul civil]:

- *avansuri* de valoare obișnuită; și
- întreținerea furnizată urmașilor care au nevoie de sprijin chiar dacă defunctul a prevăzut în mod expres acest lucru.

Procedura de înapoiere a cadourilor cuprinde următoarele acțiuni (secțiunea 7:57 alineatul 1 din Codul civil):

- moștenitorii trebuie să adauge la valoarea succesiunii valoarea *avansurilor* primite din partea defunctului;
- valoarea consolidată rezultată (adică valoarea consolidată determinată prin adăugarea valorii patrimoniului succesoral la valoarea netă a *avansurilor* înapoiate) trebuie să fie împărțită proporțional între moștenitori în funcție de cota fiecăruia din succesiunea *ab intestat*;
- valoarea *avansurilor* înapoiate de fiecare moștenitor (adică valoarea *avansului* primit de acesta de la defunct) trebuie să fie dedusă din cota alocată moștenitorului respectiv.

În cazul în care valoarea înapoiată de un co-moștenitor atinge sau depășește valoarea cotei sale succesorală, calculată pe baza valorilor înapoiate, acesta este considerat a fi îndeplinit obligațiile legate de moștenirea care urmează să fie împărțită, și nu este obligat să ramburseze niciun excedent (secțiunea 7:57 alineatul 4 din Codul civil).

Descendenții acestora au obligația de a înapoia cadouri

- în cazul succesiunii *ab intestat*, sau
- dacă descendenții moștenesc cote care corespund cotei lor legale din patrimoniul succesoral în temeiul unui testament (Secțiunea 7:56 alineatul 2 din Codul civil).

5 Care este autoritatea competentă:

5.1 În materie de succesiune?

În Ungaria, în procedurile reglementate de dreptul succesoral sunt de competența notarilor publici sau a instanțelor judecătorești.

- În cazul în care nu există niciun litigiu între părțile interesate de succesiune, aspectele juridice legate de succesiune sunt în general stabilite în procedurile de certificare a testamentului efectuate de către un notar public (pentru detalii, a se vedea punctul 6). Procedura de certificare a testamentului efectuată de către un notar public este o procedură necontencioasă, în cazul în care notarul public are o funcție similară cu cea a unei instanțe, iar procedura se încheie cu o decizie oficială („procedura de certificare”).

- În cazul în care există un litigiu între părțile interesate, acesta nu poate fi soluționat de notarul public; în astfel de cazuri, se aplică procedurile judiciare.

Întrucât litigiile în materie de succesiuni sunt destul de rare, marea majoritate a cauzelor de succesiune în Ungaria sunt reglementate definitiv în cadrul procedurii de certificare a testamentului efectuate de un notar public.

5.2 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei succesiuni?

Dreptul ungar urmează principiul succesiunii *ipso iure*; patrimoniul este transferat moștenitorului la momentul decesului testatorului fără niciun act juridic separat. În consecință, în conformitate cu dreptul ungar, nu este necesar să se facă o declarație de *acceptare* a moștenirii.

În cazul în care un moștenitor nu dorește să moștenească, acesta poate să facă o declarație de *renunțare* la succesiune. Legea nu prevede niciun fel de cerințe specifice cu privire la forma renunțării; aceasta este valabilă în ceea ce privește forma, indiferent dacă a fost făcută oral sau în scris.

Cu toate acestea, în Ungaria, ordinea succesiunii este determinată printr-o procedură juridică formală, așa-numita procedură succesorală (a se vedea punctul 6), prin urmare, notarul public care efectuează procedura succesorală trebuie să fie informat cu privire la renunțare în cazul în care aceasta trebuie să fie luată în considerare în cadrul procedurii succesorale. Prin urmare, în practică, fie renunțarea se face în fața notarului public care efectuează procedura succesorală sau o renunțare scrisă este depusă la notarul public respectiv.

În cazul în care un moștenitor renunță la succesiune, astfel de renunțare produce efecte retroactiv la data de decesul testatorului: se consideră că patrimoniul succesoral nu a fost transferat.

5.3 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unui legat?

Normele explicate la punctul 5.2 privind transferul și renunțarea la succesiune reglementează, cu modificările necesare, moșteniri specifice (*legatum vindicationis*).

5.4 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei rezerve succesorale?

Astfel cum s-a menționat mai sus, în legislația maghiară rezervele succesorale sunt revendicări care intră sub incidența dreptului contractual, care poate fi aplicat împotriva unui moștenitor. Acestea nu reprezintă o cotă materială (*in rem*) din succesiune. În consecință, nicio „declarație de renunțare sau de acceptare a unei rezerve succesorale” nu este cunoscută în legislația maghiară. Modul de soluționare a unei revendicări a unei rezerve succesorale depinde în primul rând de relația dintre moștenitor și persoana care are dreptul la o rezervă succesorală:

- În cazul în care există un *consens* între moștenitor și persoana care are dreptul la rezerva succesorală în această privință (adică, moștenitorul recunoaște dreptul la o rezervă succesorală), aceștia pot încheia un acord în cadrul procedurii succesorale cu privire la acceptarea cererii pentru o rezervă succesorală (de exemplu, moștenitorul poate transfera anumite bunuri incluse în patrimoniul succesoral persoanei care are dreptul la o rezervă succesorală pentru a răspunde solicitării acesteia);

- În caz contrar, persoana care are dreptul la o rezervă succesorală poate solicita executarea drepturilor sale împotriva moștenitorului în instanță.

6 Scurtă descriere a procedurii de soluționare a unei succesiuni în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru lichidarea patrimoniului succesoral și pentru partajul bunurilor (trebuie furnizate și informații din care să reiasă dacă procedura de succesiune este deschisă de o instanță sau de altă autoritate competentă din proprie inițiativă)

Dreptul maghiar prevede o procedură juridică formală a așa-numitei proceduri succesorale. Această procedură este demarată *ex officio* (din inițiativa funcționarului) și are drept obiectiv implicarea tuturor părților interesate (moștenitori, legatari, persoane care au dreptul la rezerve succesorale, creditorii ai patrimoniului succesoral, etc.), în scopul de a rezolva toate aspectele juridice legate de succesiune în cadrul unei proceduri unice, în măsura posibilului.

În Ungaria procedura succesorală cuprinde două etape. Prima etapă este *procedura de inventar* efectuată de un angajat desemnat al primăriei locale competente, funcționarul responsabil cu efectuarea inventarului. Această procedură urmărește să pună bazele procedurii efectuate de către notarul public; scopul ei este să clarifice circumstanțele personale și materiale ale cauzei succesorale (în special bunurile incluse în moștenire, precum și persoanele interesate și să stabilească dacă defunctul a lăsat dispoziții pentru cauză de moarte). Toate aceste elemente sunt înregistrate în inventarul patrimoniului succesoral, care este trimis notarului public competent atunci când este finalizat.

A doua etapă constă în *procedura în fața unui notar public*, care se desfășoară în conformitate cu normele în materie de proceduri necontencioase judiciare. În cadrul acestei proceduri, notarul public are o funcție similară cu cea a instanțelor și exercită autoritatea publică a statului.

Această procedură este supusă unor *norme privind competența judiciară* specifice: doar notarii publici cu competență definită prin lege pot efectua procedura; cu alte cuvinte, în cadrul procedurilor succesorale, părțile interesate (de exemplu, moștenitorii) nu pot implica notarul public ales de ei.

În cadrul acestei proceduri, notarul public examinează din oficiu faptele și circumstanțele care determină ordinea succesiunii. În general, este necesară o audiere pentru a clarifica faptele; notarul public cheamă părțile interesate să participe la audiere. În cazul în care există dovezi care indică faptul că defunctul a lăsat dispoziții pentru cauză de moarte, notarul public ia măsuri din oficiu pentru a obține acest act.

În Ungaria, *distribuirea masei succesorale* în rândul succesorilor are loc, în general, în cadrul procedurilor succesorale. Distribuția masei succesorale reprezintă în esență încetarea coproprietății moștenitorilor care au rezultat prin succesiune. Acest lucru tinde să aibă loc prin intermediul unui acord între moștenitori: *acordul de alocare*. În cazul în care moștenitorii încheie un astfel de acord de alocare, notarul public eliberează un certificat de validare a succesiunii pe baza acordului, având un conținut corespunzător.

În cursul procedurii succesorale, un acord poate fi încheiat, de asemenea, între moștenitori și alte părți interesate: moștenitorii pot transfera, în parte sau în totalitate, bunurile dobândite prin succesiune către un creditor al patrimoniului succesoral sau către o altă persoană care are dreptul la o rezervă succesorală pentru a satisface revendicările acestora. Acest lucru permite soluționarea negociată a revendicărilor făcute de creditorii patrimoniului succesoral sau de către persoanele care au dreptul la o rezervă succesorală în cursul procedurilor succesorale.

La încheierea procedurii succesorale, notarul public eliberează o decizie oficială: *certificatul de validare a succesiunii*. Prin această decizie, notarul public transferă legal diferitele elemente ale proprietății către moștenitori (sau legatari).

Părțile interesate pot *ataca în justiție* certificatul de validare a succesiunii eliberat de către notarul public; cauza este judecată de către instanța regională competentă. În lipsa unei căi de atac, certificatul definitiv de validare a succesiunii devine definitiv. Certificatul definitiv de validare a succesiunii este un document public autentic care atestă calitatea de moștenitor (legatar) menționată în acesta. Notarul public prevede din oficiu transmiterea certificatului final de validare a succesiunii către autoritatea care păstrează registrul de bunuri imobile (sau registrul altor bunuri).

Ar trebui remarcat faptul că în cazul în care există un litigiu între părțile interesate, notarul public nu poate rezolva acest litigiu în cadrul procedurii de succesiune; litigiile pot fi soluționate doar în cadrul procedurilor judiciare.

7 Cum și când devine cineva moștenitor sau legatar?

În conformitate cu secțiunea 7:1 din Codul civil, patrimoniul succesoral al unei persoane revine în totalitate moștenitorului după decesul testatorului. În consecință, dreptul maghiar urmează principiul succesiunii *ipso iure*. Moștenitorul dobândește prin succesiune în temeiul legii, fără niciun fel de act juridic separat (de exemplu, declarație de acceptare), la momentul decesului testatorului; „succesiunea vacantă” nu există în legislația maghiară. În cazul în care există mai mulți moștenitori, aceștia dobândesc patrimoniul succesoral proporțional cu cotele deținute din patrimoniul la momentul decesului testatorului; la momentul decesului, coproprietatea indiviză este creată între ei.

Există două tipuri de moștenire în temeiul dreptului civil maghiar: moștenirea specifică (*legatum vindicationis*) și moștenirea obligatorie (*legatum damnationis*).

Moștenirea specifică este donarea de către testator a unui anumit bun din patrimoniul succesoral unui anumit beneficiar (legatar) menționat în cadrul unei dispoziții pentru cauză de moarte. Moștenirea specifică reprezintă dobândirea directă a dreptului asupra patrimoniului succesoral; adică, legatarul dobândește obiectul moștenirii specifice la data decesului testatorului.

Moștenirea obligatorie este o moștenire în care testatorul își obligă moștenitorul, sub forma unei dispoziții pentru cauză de moarte, să furnizeze anumite beneficii financiare unui anumit beneficiar (de exemplu, plata unei anumite sume de bani). În ceea ce privește natura juridică, moștenirea obligatorie reprezintă solicitarea unui drept juridic obligatoriu împotriva moștenitorului, și nu presupune dobândirea directă a drepturilor de la testator.

Având în vedere cele de mai sus, potrivit dreptului maghiar moștenitorii și legatarii specifici dobândesc patrimoniul succesoral sau moștenirea în momentul decesului testatorului. Ar trebui remarcat, cu toate acestea, că, în pofida dobândirii de drepturi ipso iure, potrivit dreptului maghiar în general, este necesar să se efectueze în mod formal o procedură legislativă (procedura succesorală).

8 Preiau moștenitorii datoriile defunctului și, dacă da, în ce condiții?

Da. În conformitate cu secțiunea 7:96 din Codul civil, moștenitorii sunt responsabili pentru datoriile succesiunii. Această răspundere a moștenitorilor este limitată, după cum urmează:

- Moștenitorii sunt responsabili pentru datoriile succesiunii în primul rând pentru proprietatea succesorală („obiectele și veniturile patrimoniului succesoral”) (răspunderea *cum viribus*).

- Dacă, totuși, obiectele sau veniturile unui patrimoniu succesoral nu se află în posesia moștenitorului la momentul executării revendicării, celelalte bunuri ale moștenitorului vor fi, de asemenea, alocate până la valoarea moștenirii, pentru a acoperi revendicările (răspunderea *pro viribus*).

Ar trebui să se remarce faptul că, spre deosebire de alte sisteme juridice, legislația maghiară nu recunoaște nicio corelație între răspunderea moștenitorilor și inventarul patrimoniului succesoral. Caracterul limitat al răspunderii moștenitorilor rezultă din lege: moștenitorii nu trebuie să facă o „declarație de limitare a răspunderii lor”, atunci când acceptă o succesiune.

Secțiunea 7:94 din Codul civil se precizează revendicările care constituie datorie a patrimoniului succesoral. Prin urmare, datoriile patrimoniului succesoral cuprind:

a) costurile unei înmormântări corespunzătoare pentru defunct;

b) costurile aplicabile pentru dobândirea, securizarea și gestionarea patrimoniului succesoral („costuri legate de patrimoniul succesoral”), precum și costurile procedurii succesorale;

c) datoriile defunctului;

d) obligațiile bazate pe rezerva succesorală;

e) datorii bazate pe moșteniri și dețize.

Cele cinci categorii de datorii ale patrimoniului succesoral indicate mai sus sunt clasificate într-o *ordine* ierarhică (Secțiunea 7:95 din Codul civil). Datoriile sunt acoperite în ordinea stabilită pentru diferitele categorii de datorii ale patrimoniului succesoral. Dacă acoperirea completă a tuturor datoriilor dintr-o categorie de datorii nu este posibilă, revendicările sunt îndeplinite proporțional în cadrul categoriei respective (în funcție de dimensiunea relativă a revendicărilor).

9 Ce documente și/sau informații sunt necesare de obicei pentru înregistrarea bunurilor imobile?

În cazul în care patrimoniul succesoral conține bunuri imobile, notarul public prevede din oficiu transmiterea certificatului de validare a succesiunii către autoritatea competentă care menține Registrul proprietăților imobiliare (a se vedea punctul 6) pentru ca schimbările referitoare la proprietate să fie înscrise în registru.

În conformitate cu secțiunea 29 din Legea CXLI din 1997 privind înregistrarea proprietăților imobiliare (1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról; „Legea privind înregistrarea proprietăților imobiliare”), ca regulă generală, drepturile și faptele pot fi înregistrate pe baza documentelor publice, a documentelor private cu forță probantă deplină, sau pe baza unor copii ale acestor documente întocmite în prezența unui notar public, care confirmă crearea, modificarea sau încetarea drepturilor sau faptelor care fac obiectul înregistrării, cu o declarație de autorizare a înregistrării din partea titularului dreptului de înregistrare sau a potențialului titular al dreptului de înregistrare în cartea funciară ca și beneficiar provizoriu (de exemplu, o autorizare în vederea înregistrării, care poate să fie acordată de către titular prin emiterea unui document cu aceleași cerințe formale ca și documentul pe baza căruia se efectuează înregistrarea).

Secțiunea 32 din Legea privind înregistrarea proprietăților imobiliare precizează conținutul obligatoriu al unui document în scopul înregistrării proprietăților imobiliare:

a) datele de identificare fizică, adresa și numărul de identificare personală ale clientului,

b) denumirea, numărul statistic, sediul social și numărul de înregistrare al societății sau judecătorei pentru organizațiile care au numere statistice; pentru persoanele juridice ecleziastice, numărul de înregistrare,

c) adresa completă și descrierea proprietății în cauză (municipiu, numărul lotului topografic), precum și cota de proprietate afectată,

d) descrierea detaliată a dreptului sau faptei,

e) temeiul juridic al modificării,

f) acordul părților în cauză și/sau o declarație de autorizare necondiționată și irevocabilă dată de către proprietarul înregistrat,

g) declarația părților contractante privind cetățenia lor.

9.1 Este numirea unui administrator obligatorie sau obligatorie la cerere? Dacă ea este obligatorie sau obligatorie la cerere, ce demersuri trebuie efectuate?

Legislația maghiară nu recunoaște conceptul juridic de administrator al unui patrimoniu succesoral (administrator).

Cu toate acestea, în anumite cazuri notarul public care efectuează procedura poate numi un administrator care să îndeplinească anumite funcții de administrare a bunurilor din patrimoniul succesoral. Această numire poate avea loc în următoarele cazuri:

aa) administrator pentru exercitarea drepturilor de membru în asociațiile profesionale (secțiunea 32 alineatul (2) din Legea privind succesiunea)

În cazul în care masa succesorală cuprinde o participare/acțiune în cadrul unei asociații de întreprinderi (sau cooperativă), notarul public poate numi un administrator pentru exercitarea temporară a drepturilor care decurg din participare/acțiune. Acest administrator este numit, la cererea asociației (cooperativei) sau a oricărei alte persoane (entități) care are un interes în funcționarea acesteia.

ab) administrator pentru colecții (secțiunea 32 alineatul (3) din Legea privind succesiunile)

În cazul în care masa succesorală include creanțe, notarul public poate numi un administrator pentru colectarea creanțelor, la cererea unei părți care are un interes în succesiune. Acest administrator este responsabil de luarea măsurilor juridice necesare pentru a executa creanțele care fac parte din patrimoniul succesoral.

Nu este numit administrator (chiar și în cazurile de mai sus), dacă acțiunile menționate mai sus sunt efectuate de către un *executor testamentar*.

9.2 Cine este îndrituit să execute dispoziția pentru cauză de moarte lăsată de defunct și/sau să administreze patrimoniul succesoral?

În Ungaria, aspecte juridice referitoare la succesiuni sunt soluționate în cadrul unei proceduri legislative oficiale (procedura succesorală) efectuate de către un notar public, care îndeplinește funcțiile unui judecător în cadrul procedurii (a se vedea punctul 6).

Notarul public verifică din oficiu dacă există vreo mențiune în registrul național de evidență a testamentelor în ceea ce privește dispoziția pentru cauză de moarte a defunctului și prevede din oficiu achiziționarea dispoziției pentru cauză de moarte după decesul testatorului, în cazul în care există informații care indică faptul că există o dispoziție pentru cauză de moarte.

În consecință, potrivit dreptului maghiar este *sarcina și responsabilitatea notarului public care efectuează procedura succesorală să execute o dispoziție pentru cauză de moarte*.

Cu toate acestea, dreptul maghiar permite, de asemenea, testatorilor să numească un executor al dispoziției pentru cauză de moarte (testamentului). Trebuie subliniat, totuși, că numirea unui executor testamentar nu substituie procedurile de succesiune; un executor testamentar nu își poate „asuma” responsabilitățile unui notar public.

Drepturile și obligațiile unui executor testamentar sunt reglementate de prevederile dispoziției pentru cauză de moarte. În cazul în care dispoziția nu conține prevederi în acest sens, executorul testamentar are următoarele drepturi și obligații (secțiunea 99 a Legii privind succesiunile):

- ajută autoritățile implicate în procedură să efectueze inventarul patrimoniului succesoral;
- inițiază măsuri de securitate pentru a proteja patrimoniul succesoral, dacă este necesar;
- administrează patrimoniul succesoral. În acest rol de gestionare a bunurilor, executorul testamentar are dreptul și obligația de a solicita ca moștenitorii sau legatarii să pună în aplicare dispozițiile testamentului;
- satisface creditorii patrimoniului succesoral (acționând în nume propriu, dar în debitul patrimoniului);
- exercită temporar drepturile care decurg din orice acțiuni (participațiuni) în asociații de întreprinderi (cooperative) incluse în patrimoniul succesoral;
- execută revendicările care fac parte din patrimoniul succesoral (acționând în numele său, dar în creditul patrimoniului succesoral).

Cu toate acestea, drepturile executorului testamentar cu privire la administrarea bunurilor sunt limitate: acesta nu poate să își asume nicio obligație cu privire la proprietatea imobiliară și nu poate vinde proprietatea, cu excepția cazului în care toate persoanele care au interes în succesiune au fost de acord cu astfel de acțiuni; în plus, el nu poate face o dispoziție în debitul patrimoniului succesoral în mod gratuit.

9.3 Ce competențe are un administrator?

Pentru drepturile și obligațiile administratorului numit de notarul public și ale executorului testamentar, a se vedea punctul 9.1.

10 Ce documente sunt eliberate de obicei, în temeiul legislației naționale, în cursul sau la finalul unei cauze de succesiune pentru atestarea statutului și a drepturilor beneficiarilor? Au aceste documente efecte probatorii specifice?

După cum s-a indicat mai sus (a se vedea punctul 6), în Ungaria procedurile succesoriale sunt efectuate de către un notar public. La finalul acestei proceduri, este emisă o decizie formală, *certificatul de validare a succesiunii*. Prin această decizie, notarul public transferă în mod legal diferitele elemente ale proprietății către moștenitori (sau legatari).

Ar trebui să se remarce, totuși, că dobândirea dreptului de proprietate de către moștenitori nu se produce în virtutea certificatului de validare a succesiunii. Așa cum s-a arătat mai sus, dreptul maghiar respectă principiul *succesiunii ipso iure*; averea revine moștenitorilor la momentul decesului testatorului. În acest sens, certificatul de validare a succesiunii are un efect *declarativ*.

După ce a devenit definitiv, certificatul de validare a succesiunii emis de către notarul public are o *funcție de legitimare*: acesta este un document autentic care atestă terților statutul persoanelor pe care le menționează ca moștenitori (sau legatari) cu excepția cazului în care o instanță hotărăște altfel printr-o procedură juridică.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

This webpage is part of an EU quality network

Ultima actualizare: 15/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.